

MINDAUGAS

MORTA

MINDAUGAS

1236-1263 valdymo metai

Protingesnieji Lietuvos kunigaikščiai suprato, kad norint nugalėti kryžiuočius, reikia susijungti visoms lietuvių giminėms. Tada stipresnieji ir drąsesnieji kunigaikščiai pradėjo imti į savo rankas silpnesniųjų kunigaikščių žemes, priversdami tuos kunigaikščius jų klausyti. Jungimasis vyko labai pamažu. Praėjo daugiau nei šimtas metų, kol visos Lietuvos žemės ir valdžia pateko į vieno valdovo rankas.

Besijungianti Lietuva vis stiprėjo, o iš visų kunigaikščių labiausiai išsiskyrė ir iškilo Mindaugas. Vieni kunigaikščiai nesipriešindami pasidavė jo valdžiai, o kitus jėga turėjo priversti jo klausyti. Tačiau Mindaugui pavyko nepaklusnius kunigaikščius nugalėti ir visas Lietuvos žemes paimti į savo valdžią. Taip 1236 metais Mindaugas jau pats vienas valdė Lietuvą.

MINDAUGO KRIKŠTAS

Mindaugui nebuvo lengva valdyti iš atskirų žemių sujungtą Lietuvą, nes jos viduje dar buvo neramu. Kai kurie kunigaikščiai, Mindaugo giminės vis kilo prieš jį, susidėdami net su Lietuvos priešais, kryžiuočiais. Tam, kad apsaugotų Lietuvą nuo

kryžiuočių puolimų, Mindaugas nutarė apsikrikštyti, nes kryžiuočiai puldami skelbėsi, jog eina pagonių krikštyti, o ištikrųjų norėjo tik Lietuvos žemes užkariauti ir turtus pagrobti.

Taigi 1251m. Mindaugas su žmona Morta, dviem sūnumis ir dideliu didikų būriu apsikrištijo. Nors Mindaugas ir neapkrištijo visos Lietuvos, bet oficialiai krikščionybė Lietuvoje buvo įvesta.

MINDAUGAS-LIETUVOS KARALIUS

Apsikrikštijęs Mindaugas pasiuntė pas popiežių pasiuntinius pareikšti jam ištikimybę ir prašyti globos. Taip pat buvo prašoma suteikti Mindaugui karaliaus karūną (tais laikais karalius laimindavo popiežiai). Popiežius sutiko suteikti Mindaugui karūną. 1253 metais Mindaugas su didelėmis iškilėmis buvo vainikuotas pirmuoju Lietuvos karaliumi. Tai buvo (ir yra) labai svarbus įvykis Lietuvos istorijoje, nes Lietuva, tuo metu viena iš didžiausių vidurio Europos valstybių, tapo karalyste.

Mindaugui apsikrikštijus, šalies viduje prieš Mindaugą kilo vis didesnis nepasitenkinimas. Lietuviai nesuprato kaip jis galėjo atsisakyti savo senojo tikėjimo ir net priėmė priešų, Lietuvą puolusių ir plėšusių tikėjimą. Žemaičiai pyko labiausiai, nes tam, kad Mindaugas būtų vainikuotas karaliumi, jis turėjo dalį Lietuvos, tai yra Žemaitiją, atiduoti vokiečių ordinui. Žinoma, žemaičiai nepasidavė ir nuolat gynė Žemaitiją. Tačiau 1263m. žemaičių kunigaikščiai įvykdė sąmokslą ir Mindaugą su visa šeima nužudė. O nužudė Mindaugą su visa šeima tam, kad neliktų įpėdinių (heir) ir kad jo vaikai neperimtų sosto (throne).

Mindaugas įvedė Lietuvą į Europos krikščioniškų valstybių tarpą ir į vakarų Europos kultūrą.

Raštu pilnais sakiniais atsakykite į klausimus:

1. Kiek metų praėjo, kol visos Lietuvos žemės ir valdžia pateko į vieno valdovo rankas?

---

2. Kelintais metais Mindaugas jau vienas valdė Lietuvą?

---

3. Kodėl Mindaugas nusprendė apsikrikštyti?

---

4. Kelintais metais Mindaugas apsikrikštijo? Ar jis vienas apsikrikštijo?

---

5. Kelintais metais Mindaugas buvo vainikuotas Lietuvos karaliumi? Kas laimindavo (blessed) karalius?

---

6. Kokią Lietuvos dalį Mindaugas atidavė vokiečių ordinui? Kodėl jis atidavė tą dalį Lietuvos?

---

7. Kelintais metais ir kas nužudė Mindaugą?

---

8. Kaip jums atrodo, kodėl Mindaugą nužudė su visa šeima?

Paveikslėlyje Mindaugo karūnavimas

